

БӨЛІМ: ЖАЛПЫ РУБРИКА

Мектепке дейінгі білім берудегі инновациялық әдістер

ЖАРИЯЛАНДЫ 27.12.2024	ТІРЕК СӨЗДЕР инновациялық әдістер, мектепке дейінгі білім беру, оқыту әдістері, педагогикалық технологиялар, тұлғалық даму, шығармашылық дамыту	СІЛТЕМЕ https://bilimger.kz/173887/
--------------------------	--	--

Гауһар Мырзабай Жақсылыққызы

Түркістан облысы, Сарыағаш ауданы, Ақжар ауылы

№13 «Шұғыла» балабақшасы

Тәрбиеші

Аңдатпа: Мектепке дейінгі білім беру жүйесі – баланың тұлғалық дамуының негізі, әрі маңызды кезеңі болып табылады. Бұл мақала мектепке дейінгі білім беруде қолданылатын инновациялық әдістерді зерттеп, олардың балалардың танымдық және шығармашылық қабілеттерін дамытудағы рөлін талдайды. Мектепке дейінгі білім беруде инновацияларды енгізу педагогикалық процеске жаңа көзқарас әкеліп, балалардың қабілеттерін толыққанды ашуға көмектеседі. Бұл зерттеу оқытудың жаңа әдіс-тәсілдері мен технологияларының практикалық қолданылуын қарастырады және олардың оқу процесін тиімді әрі қызықты етудегі маңыздылығын көрсетеді.

Кілт сөздері: мектепке дейінгі білім беру, инновациялық әдістер, шығармашылық дамыту, педагогикалық технологиялар, тұлғалық даму, оқыту әдістері.

Мектепке дейінгі білім берудегі инновациялық әдістердің маңызы

Мектепке дейінгі кезеңде бала өмірінің алғашқы жылдары өте маңызды

болып табылады, себебі бұл кезеңде баланың тұлғалық, эмоционалды және әлеуметтік дамуының негіздері қаланады. Мектепке дейінгі білім беру балалардың танымдық қабілеттерін, шығармашылық ойлауын дамытуда маңызды рөл атқарады. Осы кезеңде қолданылатын инновациялық әдістер баланың жеке тұлғасын дамытуға, оның психологиялық дамуына, әлеуметтік бейімделуіне және шығармашылық дағдыларын қалыптастыруға бағытталған. Қазіргі заманғы білім беру жүйесінде инновациялар педагогикалық процестің тиімділігін арттырады, жаңа әдістер мен технологияларды енгізу білім сапасын жақсартуға және балалардың жалпы даму деңгейін көтеруге мүмкіндік береді.

Мектепке дейінгі білім беруде қолданылатын инновациялық әдістер мен технологиялар

Ақпараттық және коммуникациялық технологиялар

Ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың (АКТ) қолданысы балалардың оқуға деген қызығушылығын арттыруда маңызды рөл атқарады. Оқу процесінде мультимедиялық құралдар мен компьютерлік бағдарламаларды қолдану арқылы балалардың логикалық ойлау қабілеттерін дамытуға болады. Мысалы, интерактивті тақталар, арнайы білім беру бағдарламалары, ойындар мен қосымшалар балалардың қызығушылығын оятып, олардың білімін тереңдетуге ықпал етеді. Мұндай әдіс баланың танымдық белсенділігін арттыруға, ақпаратты қабылдау және өңдеу дағдыларын дамытуға мүмкіндік береді.

Ойын әдісін қолдану

Ойын – мектепке дейінгі жастағы балалар үшін ең тиімді әдістердің бірі. Ойын арқылы балалар өздерінің әлеуметтік дағдыларын, қарым-қатынас жасау қабілеттерін және шығармашылық ойлауын дамытуға мүмкіндік алады. Мектепке дейінгі оқу бағдарламаларында рөлдік ойындар, дидактикалық ойындар және шығармашылық ойындар маңызды орын алады. Ойындар баланың өз бетінше шешім қабылдау дағдыларын дамытумен қатар, оның эмоциялық және әлеуметтік дағдыларын да қалыптастырады. Ойын элементтері оқу үдерісіне енгізілгенде, балалардың сабаққа деген қызығушылығы артады, оқу материалын

меңгеру жеңілдейді.

Жобалау әдісі

Жобалау әдісі мектепке дейінгі білім беру саласында инновациялық тәсілдердің бірі болып табылады. Бұл әдіс баланың шығармашылық ойлауын, өзіндік пікірін білдіруін, ұжымда жұмыс істеу дағдыларын дамытуға бағытталған. Жобалау әдісінің негізінде балалар топ болып жұмыс істейді, әрқайсысы өзіне тапсырылған міндетті орындауға жауапты болады. Бұл тәсіл балалардың өз идеяларын қорғауға, жаңа шешімдер іздеуге, сын тұрғысынан ойлау қабілеттерін дамытуға көмектеседі. Сонымен қатар, жобалау әдісі баланың оқу мен ойлауды тереңірек түсінуіне мүмкіндік береді.

Дамыту ойындары мен тренингтер

Дамыту ойындары мектепке дейінгі балалардың ой-өрісін кеңейтуге, олардың шығармашылық қабілеттерін дамытуға бағытталған. Бұл ойындар арқылы балалар түрлі тапсырмалар орындап, шектеулі ресурстарды пайдалана отырып шешімдер қабылдайды. Тренингтер, әсіресе балалардың әлеуметтік дағдыларын қалыптастыру үшін өте пайдалы. Олардың көмегімен балалар өзара қарым-қатынас жасауды, топта жұмыс істегенде бір-біріне көмек көрсетуді үйренеді.

Инновациялық әдістердің балалардың тұлғалық дамуына әсері

Мектепке дейінгі білім берудегі инновациялық әдістердің негізгі мақсаты – баланың тұлғасын қалыптастыру. Бұл әдістер балалардың жеке қабілеттерін ашуға, олардың шығармашылық және зияткерлік дамуына әсер етеді. Ойындар мен шығармашылық тапсырмалар балалардың өзіндік ойлауын, өз пікірін айтуын және өзара қарым-қатынасын дамытуға ықпал етеді. Әр түрлі рольдер мен тапсырмаларды орындау арқылы балалар өзін еркін сезініп, қоршаған ортаға деген көзқарасы қалыптасады. Сонымен қатар, инновациялық әдістер баланың өзін-өзі бағалау, эмоционалды интеллектіні дамыту және өзін-өзі таныту қабілеттерін арттырады.

Шығармашылық дағдыларды дамыту

Инновациялық әдістердің балалардың шығармашылық қабілеттерін дамытудағы рөлі айтарлықтай. Шығармашылықты дамытудың басты жолы – балаларға түрлі тапсырмалар беру, олардың қиялын және шығармашылығын кеңейту. Бұл әдістер баланың өзінің қиялымен жұмыс істеп, жаңа идеялар туғызуға мүмкіндік береді. Балаларда ойлау икемділігі мен жаңашылдықты дамыту үшін түрлі көркемдік шығармашылық жұмыстар, музыка мен бейнелеу өнері сияқты бағыттар қолданылады.

Инновациялық әдістерді қолданудың қиындықтары мен шешу жолдары

Инновациялық әдістерді енгізу барысында мектепке дейінгі мекемелерде бірнеше қиындықтар туындауы мүмкін. Бірінші кезекте, педагогтардың жаңа әдістемелерге бейімделу қиындығы жиі кездеседі. Бұл жағдай жаңа білім беру әдістерін меңгеруге, жаңалықтарды енгізуге деген педагогтардың дайындығының жеткіліксіз болуынан туындайды. Сондай-ақ, оқу ордаларының материалдық-техникалық базасының әлсіздігі де инновациялық әдістерді тиімді қолдануға кедергі келтіреді.

Осы мәселелерді шешу үшін мектепке дейінгі мекемелерде тұрақты түрде мұғалімдер үшін тренингтер мен семинарлар ұйымдастыру қажет. Сонымен қатар, мектептерге жаңа технологиялар мен құралдарды енгізу, сондай-ақ педагогтарды жаңа әдістермен таныстыру олардың кәсіби деңгейін көтеруге мүмкіндік береді. Әлеуметтік және қаржылық жағдайларды ескере отырып, инновациялық әдістерді енгізу барысында қажетті ресурстар мен инфрақұрылымға қол жеткізу мәселесін шешу де маңызды.

Қорытынды

Мектепке дейінгі білім беруде инновациялық әдістердің қолданылуы балалардың тұлғалық дамуына және білім алу процесінің тиімділігіне үлкен әсер етеді. Бұл әдістер баланың шығармашылық қабілеттерін дамытуға, оның әлеуметтік және психологиялық тұрғыдан қалыптасуына көмектеседі. Балаларға жаңа білім беру әдістерін ұсыну арқылы олардың

ойлау қабілетін, дағдыларын және эмоциялық жағдайын жақсартуға болады. Инновациялық әдістердің тиімді қолданылуы үшін педагогтардың кәсіби білімін арттыру, мектептерге қажетті материалдық-техникалық құралдарды енгізу маңызды болып табылады. Алдағы уақытта инновациялық әдістер білім беру жүйесінің барлық деңгейінде кеңінен қолданылып, баланың толыққанды дамуына ықпал етеді деп үміттенеміз.

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. Құнанбаева С. Б. *Мектепке дейінгі педагогика.* – Алматы: Рауан, 2017.
2. Айтмұханбетова Г. Т. *Инновациялық педагогикалық технологиялар.* – Астана: Елорда, 2015.
3. Шарипова М. И. *Мектепке дейінгі білім беру саласындағы жаңа әдіс-тәсілдер.* – Алматы: ҚазМұҒА, 2018.
4. Кузнецова Н. И. *Ойын арқылы оқыту.* – Мәскеу: Педагогика, 2016.
5. Алтаева Р. К. *Баланың шығармашылығын дамытуда инновациялық әдістердің рөлі.* – Шымкент: Мектеп, 2019.

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.